52e jaar. — Nr 150. — EERSTE BLAD. — Zaterdag, 16 December 1905.

Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *POSTRIJDER* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **Groote Markt, te Tongeren.**

DE POSTRIJDER
DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement :

Drie maal per week : 6 fr. per jaar.
Twee - - 5 -
Een - - 4 -

Een blad afzonderlijk 10 centiemen.

De abonnementen zijn voorafbetaalbaar

Aankondigingen : 15 centiemen per drukregel.

Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad, 1 frank den drukregel.

Tongeren. — Zaal Concordia.

FANCY-FAIR OF VLAAMSCHE KERMIS OP KERSTDAG 25 DECEMBER EN DINSDAG 26 DECEMBER 1905, Iederen dag, om 3 uren, 's namiddags.

Inkomprijs : 25 centiemen. *Ziet het programma in de aankondigingen.* *Inkomprijs : 25 centiemen.*

DE POSTRIJDER DER PROVINCIE LIMBURG verschijnt wekelijks drie maal : 's dinsdags en 's donderdags in een DUBBEL BLAD ; 's zaterdags in TWEE DUBBELE BLADEN groot formaat.

De prijs, drie maal per week, is zes franken ; tweemaal vijf franken ; 's zaterdags alleen vier franken.

Hij geeft wekelijks twee boeiende mengelwerken.

Het is het grootste en bijgevolg het voordeeligste blad der provincie.

De personen die een ABONNEMENT nemen aan den *Postrijder* voor het jaar 1906, zullen het blad kosteloos ontvangen, van den dag hunner inschrijving tot aanstaande Nieuwjaar.

TONGEREN, DEN 16 DECEMBER 1905.

VAN ALLES WAT.

De Minister van binnenlansche zaken heeft aan de gouverneurs eene inlichting gezonden, die van belang is voor de personen, die een ouderdomspensioen genieten en van de eene gemeente naar de andere gaan wonen.

Hij roept er namelijk de bijzondere aandacht op, dat de personen die zich in eene andere gemeente gaan vestigen, volgens de bepalingen der wet eene nieuwe vraag tot pensioen moeten indienen bij het gemeentebestuur van hun nieuw verblijf.

In 't algemeen weten de belanghebbenden niet, dat zij dien plicht te vervullen hebben, en met dit te verzuimen, veroorzaken zij groote vertraging in de uitbetaling dier pensioenen.

* * *

EVEN RIJK OF ARM. — Tijdens den opstand van 't jaar 48 kwamen twee zoogezegde socialisten bij den schatrijken bankier Rotschild te Frankfort in Duitschland, en verklaarden hem vlak af dat de tijd gekomen was om al de goederen te verdeelen.

— « Als het anders niets is, sprak de rijke jood Rothschild. Hoe rijk meent ge dat ik ben ? »

— « Ge bezit ten minste honderd miljoen » antwoordden de twee socialisten.

— « Het zij zoo » hernam Rotschild. « Honderd millioen verdeeld tusschen veertig millioen Duitschers, dat maakt 2,50 voor ieder. Ziedaar 5 fr. voor u beiden en laat me nu gerust ! »

Citoyen Van der Velde zou misschien ook wel zoo spreken, moesten de socialisten een deel van zijnen schoonen automobiel komen vragen.

* * *

VOORUITGANG. — Over 150 jaar kon men te Berlijn de katholieken op de vingers tellen ; en nu is het tiende van de bevolking katholiek met boven de 45 kerken.

* * *

EENE GOEDE WET. — Dank aan de « klerikale » wet van '89 zijn er in België 55,000 werkmanswoningen gebouwd, waarvan evenveel werklieden eigenaars zijn of zullen worden.

* * *

VOOR DIE GEHEUGEN HEBBEN. — In 't jaar '79 toen de liberalen aan 't bestuur kwamen, waren de kosten 5,14 fr. per hoofd. 't Was te weinig, onze blauwtjes sloegen op tot 6.75 fr. 't Spel verbeterde toen de katholieken weer boven kwamen, bij zoo verre dat in 1904 de openbare schuld per inwoner tot 3,27 fr. afgezakt was, dit is 50 % minder dan onder de liberalen.

Durft dan nog mee roepen dat de katholieken geldkloppers zijn !

* * *

Vrijheid en gelijkheid voor allen door den triomph van de liberale gedachte.

Ziedaar het laatste artikel van het liberaal program. Of dezen, die het program hebben opgesteld, zelve verstaan wat zij schrijven, ik zou het niet durven verzekeren. Want, om er eenen waren zin aan te geven, zou men de beteekenis van de woorden moeten omdraaien.

Indien de *liberale gedachte* (lees de liberale partij, of de Loge) triomfeerde, dan was het gelaan met de vrijheid en gelijkheid ; dan zou er dwingelandij en verdrukking zijn, en anders niet.

Wij hebben het ondervonden van 1878 tot 1884 ; wij zien het nu nog veel klaarder in Frankrijk ; en sedert vele jaren wordt het ons beloofd door de liberale gedachte als zij rechtzinnig uitspreekt.

Waarlijk met zulke dwaze bofferij, zullen de liberalen de menschen niet bedriegen. Als zij niet met meer ernstige zaken voor den dag kunen komen, dan beloofd de aanstaande kiestrijd hun niet veel goeds.

Zij durven niet zeggen wat zij voornemens zijn van te doen ; want dan keerde geheel de christene bevolking tegen hen. Zij worden daarom gedwongen hun waar program te verzwijgen. Gegronde bezwaren tegen de katholieke regeering hebben zij niet. En zoo staan ze in den strijd zonder de wapens, noch om de katholieke partij te overwinnen.

* * *

LIBERALE VERDRAAGZAAMHEID. — In den gemeenteraad van Verviers hebben liberalen en socialisten dinsdag avond een voorstel van M. Duisberg verworpen, vragende dat op de lijkwagens, bij begrafenissen van katholieken, een kruis zou mogen geplaats worden. Men weet dat te Verviers destijds door de liberalen het kruis op den lijkwagen werd afgeschaft. Ze zijn immers zoo de vrienden van de vrijheid !

Toen grootvader leefde !

Over een vijftigtal jaren sprak men van *dien goeden ouden tijd.*

Daarna, hoorde men, wanneer men van 't verleden sprak : *toen grootvader leefde.*

Nu moet men eenvoudig zeggen om den tijd te herinneren, toen alles anders was dan nu : *toen ik jong was.*

Immers, vroeger kwamen de veranderingen in de manier van leven maar zeer langzaam, met tijd van vele jaren, te voorschijn.

Nu veranderen de gewoonten drie of viermaal in een menschenleven.

Toen wij nog jong waren, — en dat was gisteren, de jaren vliegen toch voorbij — bestonden nog de aangenaamste gewoonten.

Met Paschtijd was het een leven en plezier, dat nu niet meer te smaken is.

Overal waar men binnentrad, werden u de paascheieren, meest met ajuinschalen geverfd aangeboden. Wat waren ze lekker !

Als kind, ging ik de heele familie, de vrienden en kennissen af, en kwam thuis met een heelen korf vol.

En dan was het tikken en knotsen !

Men beproefde de hardheid der schalen tegen de tanden, het gevoel van warmte en koû tegen de tong ; — en dan onder heftig gebarenspel de straat op.

Daar was het een gewoel en geroep dat hooren en zien verging : « tip ! tip ! kop ! kop ! » en de arme menschen kochten de stukken op aan 'n cent.

Welke heerlijke kermis overal !

* * *

Er was een tijd voor het waffel- en koekbakken, een tijd voor de oliebollen, en een tijd voor de worst.

Het varkensslachten ! O, daar droomt men in lateren leeftijd nog van.

Men kon geen vet, geen zwaar genoeg vinden.

Dan werd er worst gemaakt, niet van eene, maar van twee pensen : witte vleeschworst, leverworst, bloedworst, sausies !

Wat rookt de worstketel lekker : Wat smaakte de worstsoep heerlijk : Dan was het deel der armen nochtans het lekkerste.

En de worst werd rondgedragen, de heele familie, den heelen kring van vrienden rond.

En het worstfeest dan !

Van alle kanten kwamen familieleden en kennissen afgezakt om in hartelijk vermaak de burgersplijstafel te vereeren. Och ! het water komt een mensch nog in den mond, als hij er aan denkt.

En dat worstfeest duurde maanden.

Elke week bijna werd er in den grooten kring hier of daar een varken geslacht. De worst was niet altoos even lekker, even hard ; maar men had het genot het verschil te proeven, het plezier van den wedijver om het lekkerste.

* * *

Eilaas ! de oude worstfeesten zijn voorbij.

Men slacht het varken nog, maar men deelt het niet meer rond.

Op de vleugelen van den stoom, heeft zich de ikzucht meer en meer verspreid en de plaats van het familieleven zachtjes, neen niet zachtjes, spoedig ingenomen.

O ! het familieleven !

Het bestaat niet meer, hier en daar, dan in den engen kring van het huis.

't Is nauwelijks dat de familie nog bestaat. Het familiehart is met den telegraaf vertrokken.

Oomen, tanten, neven, nichtjes, dat alles telt niet meer : — een neef zelfs, in den eersten graad wordt een vreemdeling.

Vroeger was men neef en nicht tot den achsten graad.

* * *

In den goeden ouden tijd, — toen grootvaders trouwjas zijnen zoon en kleinzoon, tot eerste communiefrak diende — had nog elk dorp zijne mode, zijne kleederdracht.

De meisjes van hier waren te kennen aan hunne lage schoentjes en witte kousen ; die van daar aan hare bonte mutsen en groene reeprokken ; — die van ginder aan hooggeregen schoenen, korte roode rokskens en bloemvolle hoeden.

Nu is die mode een hutsepot geworpen.

Eene keukenmeid is niet meer te herkennen uit hare mevrouw, een kindermeid uit de winkeldochter.

O ! geen halve eeuw is er meer noodig om de mode te doen veranderen, zelfs geen jaren, soms geen maanden — zij verandert van week tot week dikwijls.

De modejuffrkens weten soms niet eens meer of zij, ja of neen, nog van de mode zijn.

De weelde, de genotzucht heeft de huiselijke welvaart ondermijnd, zoowel bij bazen als bij knechten, zoowel bij mevrouwen als bij meiden.

Van boeren en werken kan geen spraak meer zijn ; dat is te gemeen.

Och wie geeft ons toch de goede voorvaderlijke gewoonten, de schoone oude zeden weer ?

Stads- & Provincienieuws

Paardenmarkt te Tongeren, DONDERDAG 21 DECEMBER.

M. DESMAISIERES,

onze achtbare volksvertegenwoordiger, zal **Donderdag 21 December** aanstaande, dag der foor, in het lokaal der Land- en Tuinbouwmaatschappijen, Koffiehuis *Allée Verte*, Kielenstraat te Tongeren, van 10 ure tot 1, de personen ontvangen die hem verlangen te spreken.

Op de Markt van Tongeren van donderdag waren te koop gesteld. 292 koeien en kalveren, 282 vette varkens en 1239 magere varkens, schapen, 2

De *Postrijder* van heden bestaat uit **twee bladen.**

Apotheek. — Zondagsrust.

Zondag zal de Apotheek van M. FRANKEN alleen open blijven, van 12 uren 's middags tot 12 uren 's nachts, voor de dringende noodwendigheden.

De comptante betaling wordt vereischt.

De vertooning van **La Fille de Roland**, verleden zondag door de dappere en verkleefde Meesters van het *St-Jozefspatronaat*, ten voordeele van hun werk gegeven, is meer dan een bijval geweest. Zij is een triomf, een triomf zonder voorgaanden, in de jaarboeken der tooneelkunst in onze stad, geweest. De uitvoerders hebben zich volmaakte toonelspelers getoond en de hoogste toppen der kunst bereikt.

Het was voorzeker niet eene geringe zaak een letterkundig gewrocht, gelijk het meesterstuk van M. den Burggraaf H de Bornier, te vertolken. De Meesters van het Patronaat hebben al de moeijelijkheden die met de onberispelijke uitvoering van dit letterkundig werk gepaard gingen, weten te overwinnen. Ook hebben de herhaalde toejuichingen, met dewelke hunne geestdriftige toehoorders hun begroet hebben, ze, volgens verdiensten, beloond van al de moeite die zij zich getroost hebben ten einde eene volmaakte uitvoering te bekomen.

Zelden zagen wij zulke talrijke menigte de groote zaal der Concordia vervullen. Het puik der bevolking uit de stad en de omstreken was er tegenwoordig.

Wij zullen ons niet bezig houden met het spel van iederen uitvoerder in het bijzonder te bespreken. Zulks zou ons te ver leiden. Allen hebben zich volmaakte kunstenaars getoond en hebben recht op onzen lof.

Schermen en kostumen waren van eene buitengewone pracht en rijkdom.

Onder de tusschenpoozen heeft een artist violonist van overgroot talent, M. Alfred Megerlin, van Antwerpen, Laureaat van het Koninklijk Conservatorium van Brussel, die te Tongeren zijnen neef, M. Charles Comté, was komen bezoeken, op echt meesterlijke wijze, verscheidene der schoonste stukken van zijn rijk repertorium uitgevoerd.

De herhaalde en geestdriftige terugroepingen, waarvan hij, wegens het meegesleept publiek het voorwerp geweest is, hebben hem welsprekend getoond in welke hooge mate zijn merkwaardig spel van eenieder gewaardeerd geworden is.

Wij moeten insgelijks eene welverdiende hulde breagen aan het orkest, dat, onder de behendige leiding van den verkleefden Heer Jozef Deckers, waardig, tot het ophisteren van dit prachtig avondfeest, bijgedragen heeft.

Het is ons een zoete plicht onze beste gelukwenschen aan al de Meesters van het Patronaat en heel bijzonderlijk aan zijnen onvermoeibaren en zeer verkleefden Voorzitter, M. Jozef Massa, toe te sturen. Hij is de ziel van dit werk, uitmuntend tusschen alle goede werken, en 't is aan zijn onverpoosd streven dat wij die prachtige vertooning, welke wij verleden zondag hebben kunnen toejuichen, te danken hebben.

Dat zij op den ingeslagen weg voortgaan en ons nog dikwijls op zulke kunstavondfeesten uitnoodigen.

Aan hun allen onze hartelijkste gelukwenschen, onze innigste dankbetuigingen.

Eer aan hun allen !

OFFICIEELE AKTEN.

Bij koninklijk besluit van 7 dec. 1905, wordt de herinneringsmedalie verleend aan :

MM. Herbillon H. J., controleur der rechtstreeksche belastingen, accijnzen en comptabiliteit, te Tongeren ; Nossent F. M. L., ontvanger der rechtstreeksche belastingen en accijnzen, te St-Truiden ; Palmaerts J. A., id.. te Tongeren. (E. M.) ; Kunnen L. J., landmeter te Tongeren.

— De nijverheidsdecoratie van 2e klas wordt verleend aan : MM. Bex V F., pakhuismeester te Hasselt — Bielen J., zadelmaker, St-Truiden — Gilissen G. A., huidevetter, Tongeren — Hasevoets P., zadelmaker, St-Truiden — Lisens J. N., timmerman, Hasselt — Piedeleers W., schrijnwerker, St-Truiden — Prys H., steendrukker, Hasselt — Rubens J., hoefsmid, Tongeren — Saenen V., pasteibakker Hasselt — Swerts A., slotmaker Hasselt — Vandevoort F., werktuigmaker, St-Truiden — Vandevoort P. H., id., St-Truiden — Vanoerbeek W., hoefsmid, St-Truiden — Dumont J., gieter, Opheers — Mathys P. J., fabriekwerker, Achel — Vanderkrieken H. T., fabriekwerker, Lommel.

Bij koninklijk besluit van 11 dec. 1905, is de herinneringsmedalie verleend aan de navermelde personen der provincie Limburg :

MM. ridder de Borman, C. T. E. M., lid van de bestendige deputatie — de Greeff, H., id. — Willems, L., id. — Moors, C. H., id. — de Gritat de Peruzzis, F., id. — Roelants, L. M. L. A., provinciegriffier — Gielkens, E., afdeelingshoofd — Reynders M., id. — Roelants W., id. Celis H., id. — Peetermans E., bureelhoofd — Wagemans A., id. — Godbille N., id. — Machiels B., id. — Mesotten H. id. — Leuris L., id., te persoonlijken titel — Van Weddingen J., commies 1e klas. — Verbelen J., id. — Craenen P., id. — Sampermans E. id. — Willems G., id. — Stevens J., commies 2e klas — Vandaffel L., id. VanLangenacker H. id. — Louis H., id. Stappers L. id. — Smeets A., deurwaarder. — Michiels J., boodschapper. — Haven A., bureelhoofd aan het arrondissementscommissariaat van Hasselt-Maeseyck — Renard A., bureelhoofd aan het arrondissementscommissariaat van Tongeren — Nicolaers E., commies 1e klas, id. — Raedschelders J., afschrijver, id.

Tandarts — *M. Louis HIRSCH*, heelmeester- werktuigkundige- tandarts, 5 Gymnasestraat, VERVIERS. Raadplegingen te **Tongeren.** Hotel van den Helm, **'s donderdags,** van 10 tot 3 ure.

Beveelt zich bijzonder aan voor het plaatsen van *kunstgebitten.*

ST-ANNA GESTICHT TE LANAEKEN,
bediend door de E. Kleine Zusters van St-Jozef.
HEELKUNDIG CLINIEK.

Breuken, waterbreuken, aderbreuken. aderspat. (Genezing gewaarborgd, volkomen en voor altijd, binnen 10 dagen).

Keel- neus- en oorziekten.

Vrouwenziekten, maagziekten, inwendige kwalen.

Drie ervaren chirurgijnen der groote hospitalen van Luik en Brussel.

Ongevoeligheid, zonder slaap, zonder gevaar, door nieuwe manier van behandelen.

Prachtige inrichting. Allerbeste zorgen. Genadige prijzen.

Spreekuren : Vrijdags van 2 tot 6 uren.

Storfgevallen.

Verscheidene der eerbiedwaardigste en der meest geachte familiën onzer stad, komen, op de pijnlijkste wijze, in hare naaste betrekkingen getroffen te worden, door het afsterven van Mevrouw MARIE-JOSEPHE VANDERYST, weduwe van den heer JEAN CHRISTIAENS, geboren te Tongeren den 3 Januari 1841 en er godvruchtig overleden, na eene lange en pijnlijke ziekte, den 15 December 1905, bediend met de Genademiddelen van Onze Moeder de Heilige Kerk.

De waardige afgestorvene, die hare schoone ziel aan haren Schepper komt weder te geven, na een leven gansch van deugden, goede werken en zelfopoffering aan de haren, was eene voorbeeldige christene, eene uitmuntende moeder, eene groote weldoenster der armen.

Al de christenen eene liefdadige werken beweenen in Mevrouw Christiaens eene hunner milddadigste beschermsters.

Wie zal de kwalen herinneren welke zij gelenigd, de tranen welke zij gedroogd, de weldaden welke zij steeds, met volle handen, rond haar verspreid heeft ?

Wij koesteren de christene hoop dat de eerbiedwaardige afgestorvene reeds in eene betere wereld de eeuwigdurende belooning van hare groote deugden en hare talrijke goede werken ontvangen heeft en dat zij, op dit oogenblik, in het Hemelsche Jerusalem, de onsterfelijke glorie geniet, welke de Almachtige voorbehoudt aan degenen die Hem op deze wereld trouw gediend hebben en dat Hij barmhartigheid zal gedaan hebben aan haar die zich steeds barmhartig jegens de noodlijdenden getoond heeft.

De Erfgenaam van NIEDECK

(2e vervolg).

— Die vrek, domkop, hij weet ternauwernood dat wij bestaan, was het onder algemeen gelach gegeven antwoord.

— Hij moest minstens een paar maal per week een groot feest op 't slot geven ! Lieve Hemel ! Rudiger, als wij in zijne plaats waren ! riep de gravin toornig uit. Wij zouden wel anders voor aller welzijn zorgen, vervolgde zij. Gij vooral zoudt het echter hard te verantwoorden hebben, mijn beste heer advocaat, voegde zij er met een betooverend glimlachje bij. Gij zoudt dag in dag uit mijn cavalier moeten zijn, en mij te paard of per rijtuig moeten vergezellen.

— O, mevrouw de gravin ! Koop gij Niedeck, riep de advocaat uit, en allen, door den wijn min of meer beschonken, schreeuwden ; Hoera ! dat is een goed denkbeeld ! Mijnheer de graaf moet Niedeck koopen.

De vreemdeling lachte geheimzinnig.

— Een erfgoed koopen, heeren ? Dat kunstje moet ge mij eens leeren. Langzaam liet hij toen zijn oog over het gezelschap dwalen, tot hij eensklaps, als had hij een besluit genomen met luide stem uitriep :

— Kunt ge zwijgen, mijnheeren !

— Als het graf, mijnheer de graaf, was het antwoord.

— Nu dan, mijnheeren... gij ziet in mij en in de gravin de toekomstige bezitters van Niedeck ! Ik heb de eer mij aan u allen voor te stellen, als... Rudiger, graaf von Niedeck !

Als verstijfd van schrik zaten allen in adem-looze stilte, totdat eindelijk de apotheker opstond en stotterde :

— Ik smeek u onderdanig om vergeving — wij hadden geen flauw vermoeden — ik smeek u duizendmaal om vergeving, dat wij ons zoo oneerbiedig over mijnheer uwen neef uitgelaten hebben.

De graaf stak lachend den spreker de hand toe en zegde :

— Mijn waarde heer, verschooningen zijn hier geheel overbodig. Het is de zuivere waarheid en ik onderteeken ieder woord dat gij gezegd hebt. Het ligt anders volstrekt niet in mijnen aard om zoo spoedig kennis aan te knoopen, maar gij hebt allen zulk een aangenamen, gunstigen indruk op mij gemaakt, dat het mij is alsof ik tegenover vrienden sta, die ik reeds jaren lang ken. Ledigen wij onze glazen op... mijne toekomstige gasten op Niedeck ! Lang zullen zij leven !

Een oorverdoovend hoera vulde de kamer. Allen geraakten in een roes van opwinding en stelden zich aan alsof zij allen, door de woorden van den graaf, eensklaps tot ridders geslagen waren. De advocaat kuste reeds ten derde male de hand der gravin, terwijl hij hartstochtelijk uitriep :

— Wanneer breken deze gouden dagen voor ons aan, edele gravin ?

— Ja, wanneer zullen ze aanbreken ? herhaalde de apotheker met een diepen zucht.

— Als mijn neef met zijne voorvaderen vereenigd zal wezen, mijnheeren, zegde de graaf ernstig. En moge dit nog in lang het geval niet zijn, ik gun hem het leven van ganscher harte, ofschoon hij er, in zijn tegenwoordigen toestand, helaas niet veel genot van heeft. Ik weet niet of gij met onze familie-aangelegenheden bekend zijt ?... Niet ? Dat is vreemd, ze worden anders overal besproken. De vader van mijn neef Willibald en de mijne waren gebroeders. Volgens de wet erfde Willibald's vader, als de oudste, het kasteel Niedeck, en na hem kwam het aan zijn eenigen zoon, den tegenwoordigen bezitter. Daar dus voor mij de kans op het erfgoed zoo goed als verkeken was, huwde ik — zonder aan de voorwaarden der erfgenamen te denken — deze mijne schoone vrouw...

— Vleier !

— En hierdoor verloor ik voor altijd mijne aanspraken op Niedeck.

— Mijn God, hoe kan dat, mijnheer de graaf.

— Mijne vrouw is niet van adel, terwijl de erfgenaam van Niedeck juist verplicht is om zich eene vrouw uit den alleroudsten adel te kiezen...

— Ongehoord !... Belachelijk !

— Ja, mijnheeren, die voorwaarde is niet alleen belachelijk, maar, wat meer zegt, onhoudbaar, want eene vrouw met zestien kwartieren in haar wapen, zooals er van de vrouwe van Niedeck geëischt wordt, behoort zeker tot de uiterste zeldzaamheden. Zij is in het geheele Duitsche rijk schier nergens meer te vinden, laat staan dus in ons klein staatje. Een stamboom, welke aan die gestelde eischen voldoet, is nog slechts bij twee families te vinden, en het toeval wil dat in onze omgeving (ik meen met mijnen of Willibald's leeftijd overeenkomende) geene enkele huwbare dochter meer te vinden is. Persoonlijk kan ik dus nooit bezitter van Niedeck worden, maar mijn oudste zoontje zal er bezitter van worden ; en ik zal, indien ten minste Willibald sterft vóór dat het kind meerderjarig is, het erfgoed als vader en voogd beheeren.

— Dan zien de vooruitzichten er toch nog slecht voor ons uit ! zuchtte de notaris ; hoe ziek de heersen van den tegenwoordigen graaf ook zijn, zoo vrees ik dat hij overigens door en door gezond is. Hij kan dus nog wel zeer oud worden.

— En zal er dan voor uw zoontje eene vrouw gevonden worden, wier stamboom aan de gestelde voorwaarden voldoet, mijnheer de graaf, vroeg de postbestuurder aarzelend.

Graaf Rudiger lachte :

— Ja, mijn beste Muller, daar heb ik bijtijds voor gezorgd. Mijn oudste jongen is nu tien jaar, en bij de graven von Nordlingen is voor vier jaar een allerliefst blondharig dochtertje geboren. Zij is, wel is waar arm aan geld, maar des te rijker aan voorzaten.

Bij den doop der kleine Pia hebben wij de zaak reeds in orde gebracht, ik beschouw de kleine reeds geheel als mijne schoondochter. En nu nog een glas gevuld, mijnheeren, en dan moet vader Simmel ons een rijtuig bezorgen. Ik moet toch eens gaan vernemen, of de bezittingen, onder het bestuur van een zinnelooze, niet al te zeer in verval geraken. Tot weerziens, mijnheeren. Ik zie u toch zeker dezen avond allen weer hier aan het souper ?

— Men wreef zich verlegen in de handen.

— We komen gewoonlijk eerst na het eten nog een uurke bij elkaar, maar als wij de eer genieten nogmaals in uw hooggeëerd gezelschap te mogen verkeeren... dan...

— Natuurlijk, natuurlijk, we zullen dezen tijd eens goed gebruiken om elkander te leeren kennen ! zegde de gravin met een betooverend, genadig glimlachje.

De advocaat werd duizelig van geluk. Vader en moeder Simmel lachten in hunne vuist.

* * *

Sedert drie dagen vertoefden de graaf en de gravin thans in Angerwies en deze drie dagen waren voldoende geweest om het armzalige, vervallen stadje een heel ander leven te geven.

De graaf en de gravin bezochten de enkele winkels, die er waren en deden schitterende inkoopen. Overal hoorde men den lof bazuinen van de Niedecksche vreemdelingen, aller gemoederen bevonden zich in een staat van opgewondenheid en men wandelde op straat alleen maar om de adellijke gasten van vader Simmel te zien.

Graaf Rudiger had het armenhuis bezocht en eene som van honderd mark aldaar in de geldkist gestort. Ook was hij, met zijne echtgenoote, voor de deur van het ziekenhuis geweest en had ook daar dezelfde som achtergelaten. Als een vreugdeschot barstte dan ook de tijding los dat de graaf tot na 's keizers verjaardag blijven zou, en dat hij er zich als een echt Duitscher, op zou verheugen, als de schutterij dien dag tot eenen openbaren feestdag zou trachten te maken.

De vaderlandsliefde ontvlamde in iedere borst.

Uit zichzelve zouden ze anders nooit aan zoo iets gedacht hebben, daarbij waren zij veel te ontstemd omdat Angerwies, niettegenstaande herhaald verzoek, nog niet tot garnizoensplaats verheven was geworden.

Wie zou daar nu echter over geklaagd hebben, nu de graaf en de gravin beloofd hadden het bal der schutters met hunne tegenwoordigheid te vereeren.

Er heerschte eene koortsachtige drukte. De dames lieten hare witte kleeren wasschen en de naisters konden bijna onmogelijk al het werk aannemen.

De heeren borstelden hunne frakken uit en lieten zich nieuwe schoenen aanpassen.

Alle heeren van Angerwies bestormden het hotel, om kennis met den vriendelijken graaf te maken. De dames moesten helaas haar brandend ongeduld bedwingen en den avond van het bal afwachten.

En te midden dier algemeene opwinding vernam men dat het graflijk paar minzaam en met de beste bedoelingen naar het kasteel van Niedeck was gereden en... niet ontvangen was. Dat was te veel ! Heviger dan ooit berstte de algemeene haat tegen graaf Willibald los.

III.

De groote dag brak aan.

De tijding, welke de harten der vrouwelijke bewoners van Angerwies het snelst deed kloppen, was de mare dat er voor Mevrouw de gravin een reusachtigen koffer uit de residentie was aangekomen, waar zeker de prachtigst denkbare toiletten uit zouden te voorschijn komen.

Het gaf een algemeen gebabbel. Oudere dames liepen ongegeneerd, zoo maar in morgend-japonnen de straat op, naar elkander toe ; terwijl de jongere meisjes zich integendeel als Oostersche Harembewoners gesluierd en ingepakt hadden.

Het sprak van zelf dat de inwoners van Angerwies dien dag niet tweemaal hun toilet maakten, en daarom zagen allen zich dan ook de oogen uit het hoofd van verbazing dat de gravin, zelfs heden, in een sierlijk toilet reeds 's morgens ging wandelen, en, aldus altijd, zeer chic gekleed aan de *table d'hôte* verscheen.

— Och, maar voor haar is het ook gemakkelijker, zuchtte de vrouw van den burgemeester. De gravin heeft immers hare Fransche kamenier nog laten nakomen. De oude coiffeur hier heeft dan ook geen verstand van nieuwmodische coiffeurs. Hij kan alleen slakken draaien van het haar, en zestiendraadsvlechten. Maar de gravin met al haar krullekens ! Zoo hadden de vrouwen den ganschen dag stof tot babbelen, maar ook het eeuwig manlijke van Angerwies had een onuitputbare thema gevonden.

De mannen redeneerden zich in het zweet, zoodat ieder als een dampende stoomketel, huiswaarts keerde. Kon men zulk een smaad vergeten en ongewroken laten ?

Wee den in schapenvacht gekleede, daarboven op Niedeck ! Ziehier wat er gebeurd was. Niettegenstaande graaf Rudiger en zijne vrouw te vergeefs getracht hadden op Niedeck een bezoek te brengen, koesterden de menschen hoegenaamd geen haat, want niettegenstaande deze hem onlangs aangedane beleediging, was Rudiger nogmaals naar Niedeck gereden, om zijn neef de hand ter verzoening te bieden.

Niet om zijnen wil — daar was geen spraak van — neen, alleen ter wille der arme, veronachtzaamde bewoners van Angerwies.

Hij had Willibald eens ernstig op zijne plichten en verplichtingen willen wijzen. Er moest een gemeenteschool gebouwd worden, straten en wegen verbeterd, altemaal uitgaven die de arme stad natuurlijk niet zelf kon bekostigen.

Men zag nu immers hoe handel en verkeer herleefden, nu er slechts eerst sedert acht dagen een waarlijk grafelijk optredend Niedecker in de stad zijn verblijf hield.

« Feesten zouden er, zooals de zaken nu stonden, wel nooit op Niedeck gegeven kunnen worden. Als er geene vrouw in huis is, komt dit voor, en hoe zou een krankzinnige ooit kunnen trouwen ? » had graaf Rudiger gezegd, en ten slotte had hij allen de beloofde gegeven, dat hij nog een laatste poging zou doen om zijn neef voor de bevolking van Angerwies te stemmen.

Hij had er op aangedrongen dat men den graaf eene officieele uitnoodiging zou zenden, om het bal met zijne tegenwoordigheid te willen vereeren. Als hij weigerde zou dit voor hem een groote schande zijn. 't Was haast onmogelijk dat hij bedanken kon.

Met luid gejubel was dit plan begroet, en de gedachte aan de mogelijkheid dat graaf Willibald toch nog de uitnoodiging zou afslaan, deed elks bloed van woede koken.

Daarop was er eene zeer vleiende en eerbiedige uitnoodiging opgesteld en door de twee heeren naar het slot Niedeck gebracht.

(Wordt voortgezet).